

Handboek Spaanse nalatenschappen

Compleet aangepast aan de nieuwe Europese Erfrechtverordening

+ updates 2018-2019

Gillissen, P.L.

Erven, testamenten, erf- en schenkbelasting bij nalatenschappen in Spanje; juridische en fiscale aspecten voor Nederlanders, die in Spanje te maken krijgen met nalatenschappen. Europese Erfrechtverordening, Europese Verklaring van erfrecht

P.L. Gillissen - Voerendaal Guide Lines

ISBN: 978-90-74646-91-8

Inhoudsopgave

1. Inleiding

2. Begripsverandering

Nederlandse erfrechtsituatie van vóór 1 januari 2003

Nederlandse erfrechtsituatie na 1 januari 2003

Afwijken van de wettelijke regels van erfrecht door het opmaken van een testament

Legitieme portie

Opmaken en wijzigen van een testament

Defiscalisering van vorderingen

3. Nederlands of Spaans erfrecht ? ; een Nederlands of Spaans testament ?

Inleiding

Internationaal privaatrecht

Europees internationaal privaatrecht (Europese erfrechtverordening)

Nalatenschappen opengevallen voor 17 augustus 2015
Nalatenschappen opengevallen na 17 augustus 2015
Een testament naar Nederlands of Spaans recht ?
Verschillende soorten langstlevende testamenten in Nederland
Vruchtgebruik testament
Ouderlijke boedelverdeling / wettelijke verdeling
Langstlevende enig erfgenaam
Langstlevende enig erfgenaam met tweetrapsmaking
Wie erft als er geen testament is ? Het wettelijk erfrecht
Een huis in Spanje
Verschil gewone verblijfplaats en plaats waar u woont
Spaanse testamentsvormen
Een open testament (testamento abierto)
Geheime testamenten (testamento cerrado)
Clausule van snelle successie
Herzien, herroepen of wijzigen van het testament
Spaans testamentenregister

4. De Europese Erfrechtverordening (=EEV)

Inleiding
Welke landen zijn aangesloten bij de EEV
Wat regelt de EEV ?
Universele werking
Gewone verblijfplaats
Rechtskeuze
Geen rechtskeuze meer mogelijk voor het recht van het woonland
Het recht dat geldt t.a.v. van de afwikkeling van de nalatenschap
Rechtskeuze in een testament of andere akte
Erkenning rechtskeuze
Overgangsrecht
Internationale rechtsmacht bij geschillen over nalatenschappen
Regels voor erkenning/tenuitvoerlegging van rechterlijke uitspraken/authentieke akten op het gebied van erfrecht
De Europese Verklaring van Erfrecht
Bevoegdheid
Wanneer is de Nederlandse rechter/notaris bevoegd ?

Gewone verblijfplaats

Forumkeuze-overeenkomst

De aanvraag van een Europese erfrechtverklaring

De Europese verklaring van erfrecht – het document

In het buitenland gelegen onroerende zaken

Gewaarmerkt afschrift

De taal

Bewijskracht

Welke verplichtingen heeft de notaris in het kader van de afgifte van de Europese verklaring van erfrecht ?

Aanvaarden of verwerpen van een grensoverschrijdende nalatenschap

Fiscale aspecten van grensoverschrijdende nalatenschappen

Voorbeeld

Het Nederlandse langstlevende testament & de Spaanse erfbelasting

Toepasselijke tarieven en vrijstellingen

Het belang van jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie

Hoe brengt u de rechtskeuze uit ?

Wijzigen rechtskeuze

Maken van een rechtskeuze zonder dat u daarbij iemand tot erfgenaam benoemt.

Rechtskeuze en erfbelasting

Erfrecht en huwelijksvermogensrecht

Terugkeer naar Nederland en de gevolgen voor uw huwelijksvermogensstelsel

5. Het Spaanse Erfrecht

Inleiding

Wanneer is het Spaanse erfrecht van toepassing op een Nederlander

In Spanje geldt geen langstlevende bescherming

Huwelijksgoederenrecht

Erfrecht

Spaans erfrecht

Langstlevende echtgenoot, kinderen en geen testament

Langstlevende echtgenoot, kinderen en langstlevende testament

Legitieme porties

De legitieme portie van kinderen of verdere afstammelingen

De legitieme portie van (groot)ouders (bij afwezigheid van kinderen of verdere afstammelingen)

De legitieme portie van echtgenoten

Afwikkeling van het legitieme vruchtgebruik van de langstlevende echtgenoot

Stiefoudersituatie

Wel of geen Spaans testament ?

Afwikkeling van Nederlands testament

Een rechtskeuze maken bij een buitenlandse notaris

Huwelijksvermogensverdrag bij wonen in Spanje

6. Aankoop Spaans onroerend goed met vruchtgebruik

Inleiding

Voorbeeld

Hoe kunt u dit laten vastleggen ?

Wie betaalt de overdrachtsbelasting bij een gesplitste aankoop ?

Wie betaalt wat ?

Wanneer eindigt het vruchtgebruik ?

Is er erfbelasting verschuldigd bij het overlijden van de vruchtgebruikers

Hoeveel is men verschuldigd bij het overlijden van de laatste vruchtgebruiker

Afwijken van de langstlevende regeling ?

Samen met uw kinderen een woning kopen

7. Aankoop van een woning via een Spaanse vennootschap

Inleiding

Besparing overdrachtsbelasting middels aankoop via een vennootschap

Voordelen verbonden aan een SRL bij erfrechtelijke situaties

Vermogenswinstbelasting

Tarieven

Vermogensbelasting

De SRL en de Nederlandse belastingen

Vererving van de aandelen in een Spaanse SRL; waar bent u erfbelasting verschuldigd

Verkoop van de vennootschap

De SC (Sociedad Colectiva) een alternatief voor de SRL ?

Wanneer wordt de SC gekwalificeerd als transparante entiteit ?

Wanneer kiezen voor een SC ?

Nadeel oprichting vennootschap voor aankoop van een woning in Spanje

Schulden en andere verplichtingen van een bestaande vennootschap

Oprichting vennootschap; denk aan de fiscale verplichtingen

Aanvraag Spaanse IVA-nummer

Voorwaarden BTW-ondernemerschap

Eigen gebruik van uw Spaanse woning

BTW-aangifte

8. Wegschenken van uw Spaanse onroerend goed

Is het verstandig om uw Spaanse onroerend goed tijdens uw leven weg te schenken ?

Wie betaalt de schenkbelasting in Spanje ?

Binnen welke termijn moet de schenkbelasting betaald worden ?

De schenking gezien vanuit Nederland

Schenking van de tweede woning; nog enkele aandachtspunten

Rente

Voorbeeld

9. Huwelijk met internationale aspecten

Inleiding

Is in het buitenland gesloten huwelijk in Nederland rechtsgeldig ?

Welk huwelijksvermogensregime is van toepassing ?

Welke factoren spelen hierbij een rol ?

Het Haags Huwelijksvermogensverdrag

Verdragslanden

Voor wie geldt het verdrag ?

Huwelijksdatum voor 1 september 1992

Huwelijksdatum op of na 1 september 1992

Basis

Rechtskeuze en/of huwelijksvoorwaarden

Waaruit kiezen ?

Wanneer er geen huwelijksvoorwaarden zijn gemaakt en er geen rechtskeuze is uitgebracht

Geldende regels

Zekerheid met het maken van een rechtskeuze en/of huwelijksvoorwaarden

Ongewilde verandering voorkomen

Terug naar Nederland en de gevolgen voor het Huwelijksvermogensstelsel

Naturalisatie en de gevolgen voor het huwelijksvermogensstelsel

Waarom een rechtskeuze ?

Hoe legt u de rechtskeuze vast ?

Geldend huwelijksvermogensrecht en de werking t.o.v.

Schuldeisers

Registratie van uw keuze

Nederlands wetsvoorstel: Huwelijksvoorwaarden standaard

10. Uw Burgerlijke Staat

Inleiding

Huwelijksvoorwaarden

Gelden huwelijksvoorwaarden ook in Spanje ?

Ongehuwd samenwonen

Inkomstenbelasting

Erfbelasting

Pensioenrechten

Arbeidsrechten

Gezondheidszorg

Huurcontracten

Geregistreerd partnerschap

Erkenning geregistreerd partnerschap

In welke regio's wordt het geregistreerd partnerschap erkend ?

Partners van gelijk geslacht

Civielrechtelijke gevolgen van geregistreerd partnerschap

Voorbeeld

Fiscale gevolgen van geregistreerd partnerschap

(Geregistreerd) samenwoners en de Spaanse erfbelasting

Cataluña enige uitzondering

Een ingezetene is nog geen fiscaal ingezetene
Samenwonersregister (registro de parejas de hecho)
Homohuwelijken

11. Hoe te handelen bij overlijden van een erflater

Verklaring van erfrecht
Volmachten
Volmacht vervalt bij overlijden
Het benoemen van een executeur testamentair
Europese Verklaring van Erfrecht

12. Erf- en schenkbelasting, gezien vanuit Nederlands perspectief

In welk land bent u erfbelasting verschuldigd ?
Uw positie gezien vanuit Nederland
Indien de erflater niet in Nederland woont
Dubbele heffing erfbelasting
Indien een deel van de erfenis in Nederland ligt
Indien u een andere nationaliteit heeft aangenomen
Het voorkomen van dubbele belastingheffing
Belastingverdragen inzake successie
Besluit ter voorkoming van dubbele belastingheffing
Buitenlandse belasting bij nieuw erfrecht of ouderlijke boedelverdeling
Geen vermindering voor buitenlandse belasting over
Nederlandse situsgoederen
Rekenvoorbeeld ter voorkoming van dubbele belastingheffing
Berekening met toepassing van de BvdB
Tarieven Nederlandse erfbelasting
Vrijstelling erfbelasting
Erfbelasting over fictieve verkrijgingen
Voorbeelden
Overzicht Nederlandse schenkbelastingvrijstellingen
Overgangsrecht
Defiscalisering van erfrechtelijke vorderingen en schulden
Regeling tot en met 2011
Regeling vanaf 2012

Legitieme Portie
Einde defiscalisering
Europees Beroep tegen de 10 jaarfictie

13. Erfbelasting gezien vanuit Spaans perspectief

In Spanje hanteert men het woonplaatsbeginsel van de
erfgenaam/begiftigde
Over welke bezittingen bent u in Spanje erfbelasting verschuldigd
Wanneer en waarover bent u belastingplichtig ?
Wanneer bent u belastingplichtig ?
Hoe wordt de Spaanse erfbelasting berekend ?
Tarieven Spaanse erfbelasting
Vrijstellingen
Berekening Spaanse schenk- en erfbelasting
Tarieven Normativa Estatal
Tarieven Comunidad Autonoma
Rekenvoorbeeld
Vrijstellingen voor residenten eigen woning
Aftrek
Regionale verschillen & Estate Planning
Hoe bepaalt men de waarde van de woning in Spanje ?
Rekenvoorbeeld
Aangifte Spaanse erf- en schenkbelasting
Rekenvoorbeelden
Conclusie
Erfbelasting over fictieve verkrijgingen
Stichtingen

14. Terugkeer naar Nederland

Inleiding
Het vermogen terug naar de Nederland
Heffingsvrij vermogen
Ouderentoeslag
Vrijstelling voor een uitvaartverzekering
Vrijstelling contant geld in box 3

Kapitaaluitkering uit levensverzekering; overgangsregeling
Schulden
Drempel voor uw schulden
Grondslag sparen en beleggen
Tarief Box 3 (belastbaar inkomen uit sparen en beleggen)
Voorbeeldberekening belasting in box 3
Remigreren voor de (Wet Langdurige Zorg (= Wlz-zorg)
Definitief vestigen in Nederland
Melden bij een zorgverzekeraar
Overzicht Nederlandse zorgverzekeraars
Wlz-zorg aanvragen
Uw inkomen en vermogen en het Nederlandse verzorgings- of verpleeghuis
Verzamelinkomen + vermogensinkomensbijtelling (=VIB)
Voor wie geldt de maatregel ?
Tabel heffingsvrij vermogen
Lage of hoge eigen bijdrage ?
Berekening eigen bijdrage
Mogelijkheden om het interen op uw vermogen te voorkomen ?
Wat telt niet mee als vermogen ?
Bloot eigendom en vruchtgebruik in box III & de eigen bijdrage AWBZ / Wlz
Defiscalisering bloot eigendom en vruchtgebruik
Bloot eigendom dat voortvloeit uit een testament
Bloot eigendom dat niet voortvloeit uit een testament
Gevolgen voor de AWBZ (Wlz)
Nog enkele opmerkingen en vragen
Wat kunt u doen om de vermogensinkomensbijtelling te beperken

15. Het belang van een levenstestament

Inleiding
Misverstand
Een huis in het buitenland
Bewindvoering Ondercuratele stelling
Notariële volmacht
Het levenstestament

16. Overlijden in Spanje

Overlijdensverklaring

Begrafenisondernemers in Spanje

Een Spaanse begraafplaats

Crematie

Lichaam ter beschikking stellen aan de medische wetenschap

Internationaal rouwvervoer; repatriëren van de overledene

17. Omzeiling van de Spaanse erfbelasting

Inleiding

Mogelijkheden om de Spaanse erfbelasting te omzeilen

Stichtingen

Estate-planning voor niet-residenten

18. Vermogensoverheveling via een trust, vanuit Nederlands perspectief

Wat is een trust ?

Keuze uit een discretionary trust of een trust zonder beleidsvrijheid

Het trustvermogen en de Nederlandse fiscus

Verkrijging door de beneficiaries van de trust

In welk land woont de schenker ?

Omzeiling woonplaatsfictie van 10 jaar

Schenking door één van de gehuwden, waarvan er één een niet-Nederlander is

Als de trust geen doelvermogen is

Definitie trust volgens de Nederlandse staatssecretaris

Fiscale zekerheid vooraf

De vaststellingsovereenkomst

Inhoud vaststellingsovereenkomst

19. Oude en nieuwe situatie voor niet-residenten & terugvordering van de te veel betaalde Spaanse erfbelasting

Inleiding | Oude situatie

Nieuwe situatie na uitspraak van het Europese Hof van Justitie

Enkele praktijkvoorbeelden belicht

Terugvragen onterecht betaalde Spaanse successierechten

Wie kunnen er een vordering op de Spaanse fiscus instellen ?

Bijlagen

Checklist voor nabestaanden

Voorbeeld Spaans Open Testament

Lijst met nationaliteits- en woonplaatslanden

Regionale verschillen & Spaanse erfbelasting

Adressenoverzicht

Spaanse overheids- en belastinginstanties

Testamentenregisters in Nederland en Spanje

Nederlandstalige juristen, advocaten en notarissen gespecialiseerd in

Spaanse nalatenschappen

Financiering Spaans onroerend goed

Verhuizingen

Begeleiding bij aankoop van onroerend goed in Spanje en Nederlands-

Spaanse erfrecht kwesties